

Реагування на випадки жорстокого поводження з дітьми

**в умовах
воєнного стану**

**в умовах
воєнного стану**

ЖОРСТОКЕ ПОВОДЖЕННЯ З ДИТИНОЮ

(Порядок № 585 від 01.06.2020)

будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального або економічного насильства над дитиною, зокрема домашнього насильства, а також будь-які незаконні угоди стосовно дитини, зокрема вербування, переміщення, переховування, передача або одержання дитини, вчинені з метою її експлуатації з використанням обману, шантажу чи уразливого стану дитини.

Адміністративні правопорушення

(згідно Кодексу України про адміністративні правопорушення) :

- ☐ домашнє насильство (ст. 1732 КУпАП)
 - ☐ вчинення булінгу (цькування) учасника освітнього процесу, зокрема щодо внутрішньо переміщених осіб, які зараховані до закладу освіти (ст. 1734 КУпАП)
 - ☐ вживанням тютюнових та алкогольних виробів дітьми (статті 156, 1751 , 178, 180, 1801 КУпАП);
 - ☐ невиконанням батьками або особами, які їх замінюють обов'язків щодо виховання дітей (стаття 184 КУпАП);
 - ☐ порушенням порядку або строків подання інформації про дітей-сиріт і дітей, які залишилися без опіки (піклування) батьків (стаття 1842 КУпАП)
-

Кримінальні правопорушення

(згідно Кримінального Кодексу України):

- ❑ вчинення злочинів проти життя та здоров'я дитини (статті 115, 122, 125, 126, 127 ККУ);
 - ❑ вчинення злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості (статті 152, 153, 155, 156, 156¹ ККУ);
 - ❑ залишення у небезпеці та ненаданням допомоги дитині (статті 135, 136 ККУ);
 - ❑ незаконне позбавлення волі або викрадення дитини (стаття 146 ККУ);
 - ❑ насильницького зникнення дитини (стаття 146¹);
 - ❑ торгівля дітьми (стаття 149 ККУ);
 - ❑ експлуатація дітей (стаття 150 ККУ);
 - ❑ втягнення дітей у протиправну діяльність (стаття 304 ККУ)
-

ЗАГРОЗА ЖИТТЮ АБО ЗДОРОВ'Ю ДИТИНИ

(Порядок № 585 від 01.06.2020)

Це обставини, що можуть призвести чи призвели до тяжких наслідків для життя, стану здоров'я та розвитку дитини, зокрема тяжкої, у тому числі невиліковної хвороби, тілесних ушкоджень або заподіяння шкоди нормальному фізичному, психічному розвитку дитини, у зв'язку з чим вона потребує допомоги.

Типові ознаки, за якими можна розпізнати жертву насилля

- ❑ **психологічні:** мовчазливість, скованість, односкладові відповіді на запитання;
 - ❑ **фізичні:** заплакане обличчя, набряклі очі та обличчя загалом, незвичайні опіки, сліди укусів, забиті місця, синці, подряпини на видимих частинах тіла;
 - ❑ **економічні:** наочні ознаки існування в злиднях (недоїдання, старий одяг тощо).
-

Непрямі ознаки, за якими можна розпізнати жертву насилля

- ☐ уповільнене мовлення;
 - ☐ неадекватні відповіді на запитання;
 - ☐ ігнорування задоволення життєво важливих потреб;
 - ☐ невідповідність отриманих ушкоджень тій історії, що розповідає людина;
 - ☐ безсоння;
 - ☐ втрата соціальних контактів з родичами, друзями;
 - ☐ неможливість пояснити свій фізичний стан;
 - ☐ страх перед родичами та друзями;
 - ☐ аутоагресивна поведінка — роздряпування, різання, розчісування до крові власної шкіри;
 - ☐ неможливість розпоряджатися сімейним бюджетом та власними коштами;
 - ☐ примушування до роботи або навчання чи заборона працювати або вчитися;
 - ☐ недостатнє лікування (наприклад, невиконання вказівок лікаря), самолікування тощо.
-

Суб'єкти, уповноважені виявляти дітей, життю чи здоров'ю яких загрожує небезпека

- ☐ органи Національної поліції;
- ☐ територіальні органи ДСНС та підпорядковані їм підрозділи;
- ☐ фахівці із соціальної роботи / надавачі соціальних послуг;
- ☐ заклади охорони здоров'я;
- ☐ заклади соціального захисту населення;
- ☐ спеціалізовані служби підтримки осіб, постраждалих від домашнього насильства (передусім мобільні бригади соціально-психологічної допомоги, спеціальні гарячі лінії та телефони довіри);
- ☐ неурядові та благодійні організації тощо (далі – суб'єкти).

КООРДИНАТОРИ: служби у справах дітей районних, районних у м. Києві держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення), сільських, селищних рад).

Суб'єкти, яким стало відомо про дітей, життю чи здоров'ю яких загрожує небезпека, зобов'язані:

- ❑ у разі потреби надати дитині домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання дитині екстреної медичної допомоги;
 - ❑ невідкладно повідомити про таку дитину (телефоном або засобами електронної комунікації) **органам Національної поліції** (для вжиття заходів щодо припинення протиправних дій стосовно дитини) та **службі у справах дітей за місцем виявлення та перебування дитини**;
 - ❑ за наявності загрози життю чи здоров'ю у зв'язку з техногенними аваріями та іншими надзвичайними ситуаціями або загрозою їх виникнення (пожежа, пошкодження / руйнування будівлі тощо), – невідкладно повідомити підрозділ територіального органу ДСНС.
-

Куди повідомляти про випадки вчинення правопорушення:

Органи Національної поліції - **102**

Єдиний номер українських екстрених служб - **112**

Додаткові номери екстрених служб:

101 – служба порятунку, рятувальники

103 – швидка медична допомога

104 – газова служба

Урядовий контактний центр – **15-47**

(консультації з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидія домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей)

Отримати консультації та психологічну підтримку можна також за телефонами:

0-800-500-225 або 116-111 (з мобільного)

Національна гаряча лінія для дітей та молоді

(консультування дітей та молоді щодо проблем в особистих стосунках, непорозумінь з батьками, насильства и жорстокого поводження, консультації психолога, юриста та соціальних працівників щодо порушення прав дитини)

0-800-500-335 або 116-123 (з мобільного)

Національна гаряча лінія з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації

Telegram-бот «Дитина не сама»

@dytyna_ne_sma_bot

Служби у справах дітей та сім'ї районних в місті Києві державних адміністрацій:

Служба у справах дітей та сім'ї

виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) - **484 05 25**

Дарницький район м. Київ, вул. Ялтинська, 14 (044) 566-73-70	Дніпровський район м. Київ, Харківське шосе, 4-А (044)390 11-76, (044)390 12 21
Голосіївський район м. Київ, вул. Велика Васильківська, 58 (044) 289-37-60, (044) 287-00-80	Оболонський район м. Київ, вул. Тимошенка, 2-д (044) 426-47-15, (044) 418-20-15
Деснянський район м. Київ, просп. Маяковського, 21-г (044) 515-75-76	Печерський район м. Київ, вул. М.Омеляновича-Павленка, 15 (044) 280 24 44; (044) 280 15 80

Служби у справах дітей та сім'ї районних в місті Києві державних адміністрацій:

продовження

Подільський район м. Київ, вул. Борисоглібська, 14 (044)425 03 07	Солом'янський район м. Київ, просп. Повітрофлотський, 41 (044) 248-97-90, (044) 207-39-34
Святошинський район м. Київ, вул. Гната Юри, 9 (044) 407-25-72	Шевченківський район м. Київ, бульвар. Т. Шевченка, 26/4 (044) 234-89-49

Дякуємо...

Підготувала:

Герасимова Юлія, практичний психолог сзош №291 м. Києва

За матеріалами:

Лист Міністерства соціальної політики від 31.03.2022 № 3247/0/2-22/57 «Про рекомендації щодо виявлення та реагування на випадки жорстокого поводження з дітьми в умовах воєнного стану.

Рекомендації щодо виявлення та реагування на випадки жорстокого поводження з дітьми в умовах воєнного стану, посібник Міністерство соціальної політики України/Міністерство внутрішніх справ України/UNICEF.
